

Már jöhet a 150 Kw óriás-adó!

Itt az új Maxwell örök-rádió!

Sohasem avul el! Nem kell cserélni! Minden fejlődéssel lépést tart!
Ezért:

Örök-rádió a Maxwell-rádió!

DIJTALANUL

küld ismertetőt a budapesti lerakat
Dohány ucca 22. Telefon 44-9-99

1932

dec. 10

rádió és villamosság

Előfizetési felhívás

A „Rádió és Villamosság” januári számával harmadik évfolyamába lép. A „Rádió és Villamosság” minden sorából kiviláglanak azok a célok, amelyeket maga elé tűzött! a rádió és elektromos szakma gazdasági és erkölcsi védelme. E védelmet oly módon akarja szolgálni, hogy egyrészt felfedi azokat a bajokat, amelyek alatt szenved és megmutatja a módokat, hogyan lehet azokat orvosolni; másrészt a kereskedőkkel ismertetni a rádiótechnika legújabb vívmányait, de csak addig a határig, ameddig a kereskedőnek van szüksége rá. Tehát nem megy bele a technikai részletekbe, csak a kereskedő szemzőgéből nézi a technikát is, csak annyit nyújt, hogy a kereskedő a fogyasztónak szükség esetén meg tudja adni a kellő felvilágosítást.

A „Rádió és Villamosság” támogatja a kereskedőt és támogatja a kisiparost, most viszont kéri azok támogatását.

Jelen számunkhoz befizetési lapot mellékelünk és kérjük aki érzi, hogy hasznos szolgáltatásokat tesz neki e lap, küldje be előfizetési díját, — mindössze évi 4 P — hogy ezáltal még intenzívebben szolgálhassa a kitűzött célt.

A szerkesztőség.

Világosítsa fel vevőit

ne féljenek a nagyadótól

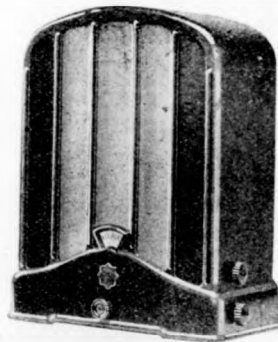
a

„REKORD”

kifogástalan külföldvévelt nyújt a nagyadó üzembehelyezése után is.

FŐBB ELŐNYEI: 2 kis csillapítású hanglókör + visszacsatolás = szelektivitás, hullámszűrő a helyi adó kiküszöbölésére, ideális hangerősség-szabályozást nyújt a változó erősítésű rádiófrekvenciájú cső.

Tökéletes hangtisztaságu beépített dinamikus hangszóró

TELEFUNKEN

GVÁRTJA: SIEMENS & HALSKE R. T. MAGYARORSZÁGI GYÁRA

Budapest, VI., Nagymező-ucca 4. szám.

RÁDIÓ ÉS VILLAMOSSÁG

A RÁDIÓ-VILLAMOSSÁGI KERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS LAPJA
MEGJELENIK MINDEN HÓ 10-ÉN.

Az Egyesület tagjai díjmentesen kapják

Előfizetési díj egy évre: Pengő 4.—

Külföldre Dollár 1.—

Hirdetési tarifa:

50 $\frac{m}{m}$ széles $\frac{m}{m}$ soronként ... ar. P. —25

Ujdonság beiktatás darabonként ar. P. 5.—

SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG:

Ellenbogen Lajos dr., Kun Ármin dr.
és Marosi Pal

Szerkeszti: BIRÓ KÁROLY.

Csekk számla a Budapesti Iparbank Rt. nál IV. Eakü-tér 8

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI. Andrássy-ut 48.

TELEFON 158—32.

Hivatalos órák hétköznap, szombat
kivételével 18—20 óráig.

Mégis csinálnak valamit

Mielőtt a ma működő lakihegyi adót felépítették, a Postavezérgazgatóság időközönként értekezletre hívta meg a gyáripar, a kereskedelem és a sajtó képviselőit, hogy a rádió szélesebb körű elterjesztésére vonatkozólag eszméket nyerjen. A lakihegyi adó megindult és a rádió oly rohamosan terjedt el, hogy semmiféle propagandaeszközt nem kellett igénybevenni. A működő — akkor hatalmas, ma már európai viszonylatban gyenge — adóállomás megtette kötelességét, a rádióelőfizetők száma 340.000-re szaporodott fel.

Ez év tavaszán — mint mindenkor tavasszal — a rádióelőfizetők száma csökkenni kezdett. Az eddigi tapasztalatok szerint azonban az ősz elején újabb és újabb tömegek csatlakoznak a rádióelőfizetők táborához. Ezidén a csökkenés megvolt, de a szaporodás elmaradt. A rádiószakmára nézve ez a csökkenés életveszedelemet jelent.

A szakma megmentése érdekében Kaffka Károly ü. v. elnökünk azzal a kéréssel fordult az illetékes tényezőkhöz, hogy csináljanak valamit. Kérése meghallgatásra talált és ennek következtében a postavezérgazgató, Szalay Gábor báró dr. december 6-án értekezletet tartott a gyáripar, a sajtó és a kereskedelem bevonásával, megtárgyalandó azokat az eszközöket, melyek alkalmasak arra, hogy a rádióelőfizetők számát megnövelje. Az értekezleten Egyesületünket Kaffka Károly ü. v. elnök, Pór Ernő alelnök és Biró Károly, lapunk szerkesztője képviselték.

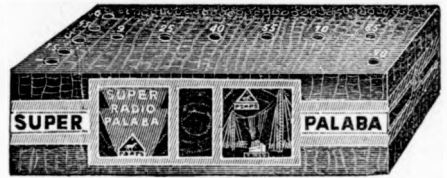
Az értekezleten megállapítást nyert, miszerint a rádió elterjedésének útjában elsősorban az elektromos zavarok, a kettős műsor hiánya és a detektoros vétel tökéletlensége egyes vidékeken állanak. A vezérgazgató ur kijelentése szerint ez akadályok elhárítására meg van minden remény a közel jövőben.

Ha ezeket az akadályokat elhárítják, a rádió további természetes elterjedése várható. Nekünk, rádiókereskedőknek, azonban ez nem elegendő. Nekünk arra is szükségünk van, hogy ez a terjedés gyorsabb legyen a természetesnél. Az anékton ily irányú előterjesztéseket is volt alkalmunk hallani. A posta az előterjesztéseket abból a szempontból, hogy azok mennyire vihetők keresztül, megvizsgálja és rövid néhány napon belül újabb értekezletet hív össze, azok részleteinek megtárgyalása céljából.

Reméljük, hogy az illetékes hatóságok szívükre ve-

szik Kaffka Károly abbeli kérését, hogy ne sokat tárgyaljanak, hanem cselekedjenek és pedig azonnal, amíg nem késő. Es igaz a van. Minden heti késezelem a rádiókereskedők tömegét hajtja bukásba. Ha gyors segítség nem érkezik, szakmánk java néhány hónapon belül elvérezik.

Ismételten kérjük kartársainkat, a rádió elterjedését elősegítő gondolataikat sürgősen közöljék velünk, hogy azokat kellő időben és kellő helyen felhasználni módunkban legyen. A közös érdekekben mindenkinek dolgoznia kell és hisszük, hogy kartársaink részt is ohajtnak venni a közös munkában.

Nincs többé gondja anódtelpekre

Forgalomba került a
négyszögletes cellákból készült
super rádió palaba
nagy teljesítményű anódtelep

Kérjen árajánlatot!

PÁLA ELEMGYÁR R.-T.
BUDAPEST, V. VÁCI-UT 66.

Tagsági díjak

a Pesti Magyar Ker. Bank Lipótvárosi fiókjába küldendők be.

Csekk számla szám: 3500.

Az automatikus hangerő szabályozásról

Irta **Lemberger Marcel**

Az alant közölték kizárólagosan csak informatív jellegű felvilágosítások, nem technikai-detalok. Főként arra szolgálnak, hogy a rádiókereskedők érdeklődő vevőknek a valóságnak megfelelő információt adhassanak és ne forduljon elő a vevőközönség téves felvilágosítása és az igények oly mértékű felfokozása, melyet az automatikus hangerőszabályozás teljesíteni manapság nem képes. (Szerk.)

Már a cím se jó, pedig mindenki így érdeklődik ezen probléma iránt, de mást értenek az alatt, mint amit kérdeznek. Hangerőszabályozásról beszélnek, de *fading kiküszöbölést* értenek alatta. Már pedig a technikus ismer automatikus hangerőszabályozást és ismer automatikus fading regulálást.

A kettő nem ugyanaz és hatása sem ugyanaz.

Az automatikus hangerőszabályozás azt jelenti, hogy beállítjuk a készüléket egy bizonyos *hangerőre* és az azután mindig állandó marad. Tehát a hangerőt állítjuk be, azaz a hangot szabályozzuk. Az ilyen szerkezetnél az emberi suttogás épp oly erősen fog hallatszani, mint a zenekar fortísszímója, a fociballmérkőzések fel-felordító embertömege épp oly erővel szólal majd meg, mint a filemle hangja valamely éjszakai erdei közvetítés alkalmával.

Nem lesz sem erős, sem gyenge hang között különbség csak »egyforma« hangerő lesz.

Ez az automatikus hangerőszabályozás.

A probléma meg van oldva, de a broadcasting rádióban a fentemlített tulajdonságok miatt nincs jelentősége. (Itt-ott alkalmazzák a kereskedelmi rádiótelegráfiaiban, ahol automatikus iróberendezések részére kell egy bizonyos minimális *jelerősséget* biztosítani.)

Ami a rádióást érdekli, az az *automatikus fading-kiegyenlítés*. Mivel a fading nagymértvű hangerőcsökkenésben nyilvánul, innen származik a nem helyes magyar elnevezés: automatikus hangerőszabályozás és a sorok írója szeretné, ha a magyar rádiósok, amíg jobb kifejezést nem találunk, *automatikus fadingszabályozásról* vitágoztanák fel az érdeklődőket.

Az automatikus fadingszabályozás az előbb említett hangerőszabályozással ellentétben, nem a hangot, hanem a nagyfrekvenciájú rezgéseket a *hordozó hullám* erősségét szabályozza.

A nagyfrekvenciájú rezgések erőssége azonban éppen a *fading* hatásának van kitéve, az *automatikus fadingszabályozás célja tehát a nagyfrekvenciájú rezgéseknek állandó nagyságon való tartása*.

Ha a nagyfrekvenciájú rezgések, más szóval a hordozó hullám erőssége állandó, akkor a fading hatása nem érezhető és a hangerő csak annyit változik, mint a stúdióban, azaz, ha a zene halkít, a rádió is halk lesz, ha pedig erősen játszanak, a rádió is erősen fogja visszaadni a hangot és nem úgy, mint az előbb említett automatikus hangerőszabályozásnál, ahol a visszaadott hang tekintet nélkül a stúdióban elhangzott hangerőre, mindig egyforma erősségű marad.

Láthatjuk, hogy a természetes hangvisszaadás nem automatikus hangerő, hanem automatikus fadingkiegyenlítés követel meg.

A probléma megoldása a rádiókészülék elrontásán épül fel. Igen nagy erősítésű rádiókészülékeket szerkesztünk, melyet elrontunk olyképp, hogy normális körülmények közt annak a teljesítménynek, melyre a készülék képes, csak egy kis töredékét használjuk fel és a teljesítményt csak akkor, ha fading lép fel.

Ez az eset hasonló a nagy erejű automobilokhoz, melyek síkon, jó uton — tehát kedvező körülmények közt — éppen olyan sebesen haladnak, mint a legmeredekebb hegyi szerpentineken. Ez az, amire a kis kocsi kiserejű motorral nem képes.

A hasonlat nyomán azonnal világossá válik, hogy a kis rádiók, melyek a fading által megkívánt erősítésű tartálékkal nem rendelkeznek, nem alkalmasak az automatikus fadingszabályozás céljaira.

Három-négycsöves készülékekkel fadingkiküszöbölés sohasem lehet oly mértékű, mint nagyobb, 8—10 csöves készülékkel. Ezen kisebb készülékeknel a hirdetett »fadingkiküszöbölés« mindig csak igen korlátozott mértékben állhat fenn és inkább »reklám«-nak, mint igazi fadingkiküszöbölésnek tekintendő és a vásárlóközönség mindig panaszkodik majd rá, mert bizonyos körülmények közt a fading, dacára a szabályozásnak, erősen érezhető marad.

Az automatikus fadingszabályozóval ellátott készüléket a *gyenge hang* jellemzi, ha csak nincsen különlegesen kiképzett hangfrekvenciás része a készüléknek. (Transzformátoros csatolás, vagy 2 fokozat ellenállásos erősítés stb.)

Az ilyen készülékeknek igen nagy kivezérlési lehetőségű végerősítőcsövel, illetőleg csövekkel kell felszerelve lenni, mert nincs semmi értelme annak, hogy ha a fadingot már kiküszöböltük, a hangerőváltások torzításokat okozzanak. A gyenge hangot még jól, az igen erős hangot pedig torzítás nélkül kell visszaadni. (Számokban kifejezve, ez azt jelenti, hogy a végerősítő cső(vek) rácsára fortísszímónál ca 80—100 Volt feszültség juthasson, anélkül, hogy az torzítást okozzon.)

Ez, tekintve a nagy készülékeket, nem lehetetlenség, mert 0.25—0.5 voltnyi moduláló feszültséget a detektortörő rácsán nem nehéz elérni. Ez továbbra pedig azt jelenti, hogy a kisfrekvencia erősítőnek 200—400-szoros erősítést kell adni. Ami megfelel a normális követelményeknek.

Az automatikus fadingregulálás, mint még sok minden más »finess«, amit a rádióban találunk, Amerikából

Always

huzalos elosztók, magyar gyártmányok és ezáltal lényegesen

olcsóbbak

indult ki. Ott könnyű volt bevezetni, mert a 8—10 csöves készülékek náluk normál típusok.

Nálunk a helyzet egészen más. Európában a készülékek az uralkodók, egyrészt a gazdasági helyzet, másrészt a kisebb távolságok és harmadsorban az igen nagy energiájú adók miatt. Olyan nagy energiájú állomások, amint Európában tucatjával találunk, Amerikában egy-egy van, pedig ott ötszörte több broadcast állomás van, mint ideát.

Ezen tények Európában az automatikus fadingszabályozóval felszerelt készülékek elterjedését bizonyos mértékben hátráltatják, lassítják és megnehezítik.

Hogy miért, arra a felelet is adva van. Kis készülékekhez nem jó, a nagy készülék drága, de nagy készülék nem kell az erős adók miatt.

Azután a szabályozási kívánalmak is mások, mint Amerikában. Odaát az összes készülékek »lámpászabályozóval« vannak felszerelve, mely szabályozási határa 1:10.000-hez, azaz a helyi adó óriási térorösségét is le tudja győzni, míg a legtávolabbi igen gyenge adó is oly erővel jön *fading* esetében is, mint a helyi adó.

Európában más a nézet, a jelenlegi forgalomban lévő »fading-kompenzációs« készülékek szabályozási határa maximum 1:50 és óriási viták folynak a technikusok közt, hogy ez is sok, elég 1:10-hez is.

Ez a helyzet azt vonja maga után, hogy *nincs meg a készülékeknek a megkívánt erősítési tartalékjuk*, tehát kisebb csőszámuk és így a *jelenlegi európai fading-kompenzációs készülékek mind gyenge hangot adnak*, vagy pedig ki kell iktatni a fadingszabályozót.

A helyzet tehát még kiforróban van, végleges állásfoglalás csak akkor fog bekövetkezni, ha a közönség a nagyobb készülékeket is nagyobb számban tudja vásárolni, amikor is minden nagyobb készülék ol' lesz látva »fading-kompenzációval«, még pedig olyannal, mely a gyenge állomásokat épp úgy tudja majd regulálni, mint az igen erőseket, tehát a szabályozási határ igen nagy lesz.

Most még néhány szót a technikai megoldásokról. Ilyen ma már nagyon sok van. Kétféle megoldást különböztetünk meg és pedig külön szabályzó elektron-

csöves és szabályzó cső nélküli megoldást.

A szabályzócsöves adja a nagyobb szabályozási lehetőséget, a tágabb szabályozási határokat, de mert cső kell hozzá, drágább.

Mindkét rendszer hasonló elven van megszerkesztve. Az ellenállás mentén fellépő feszültségese elvén. Ugyanis Ohm törvénye szerint

$$E = I \cdot R,$$

azaz egy ellenálláson, melyen áram megy át, annál nagyobb a feszültségese, minél nagyobb az ellenálláson átmenő áram erőssége. Ezt a szabályt használják fel az automatikus fadingszabályozóknál pl. a következő módon. A rádiófrekvenciaerősítő fokozatok után *könnyök egyenirányító* következnek, melyhez szükséges előfeszültséget egy előfeszültségellenálláson keresztül nyerik. A könnyök egyenirányító-kapcsolásban a csőnek annál nagyobb az anód árama, minél nagyobb az egyenirányító (detektor) cső rácsára vezetett nagyfrekvenciájú rezgések amplitúdója, tehát erős állomásnál nagy lesz az anódáram. Gyenge állomásnál vagy fadingsnál kicsi lesz az anódáram. Mivel az anódáram az előfeszültség-ellenálláson folyik keresztül, ezen az ellenálláson keletkező feszültségese erős állomás esetén nagyobb lesz, mint gyenge állomás, vagy ami evvel egyenértékű, *fading* esetében. Ha már most ezen feszültségeseváltozást, mint előfeszültségváltozást az árnyékolt rácson (célszerűen Variable-mű) nagyfrekvenciacsövek vezérlő rácsára juttatjuk, mint *előfeszültségváltozást*, nagy erősség mellett nagyobb előfeszültséget, azaz kisebb NF. erősítést kapunk és fordítva. Evvel a probléma meg van oldva.

Megemlítjük még, hogy az automatikus fadingszabályozás legnagyobb hátránya a légköri zavarok hallhatóságának erősödése *fading* esetében. Ez sok esetben a pontos lehangolást — ami pedig a soklámpás készülékeknél igen fontos — igen megnehezítheti. Most kísérletnek Amerikában ennek a jelenségnek kiküszöbölésével. Reméljük, hogy mire ezt tökéletesen megoldják, Európában sem lesz akadály a nagy készülékek nagyobb mértékben való elterjedésének, mert amint értesülünk, ez az újabb irány még több cső, tehát még nagyobb készülékek konstruálását kívánja meg.

Transzformátorok

Rádió és világítástechnikai célra lég- és olajhűtéssel
(Neon transzformátorok)

Fojtó tekercsek
Átvilágító mikro-
diólok. — Huzal
ellenállások.
Magnetizáló és
demagnetizáló
készülékek.

Hangszórók és
szerkezetek.
Villanyozó készü-
lékek, szikrain-
duktorok stb. stb.
Pontos kivitel.
- Jutányos árak. -

Elektrotechnikai és mechanikai tömegcikkek gyártása.
Szegeczky Ferenc Budapest, VII., Verseny-u. 4.
Telefon 37-6-34.

Marosi Pál cég közieményei:

A „Majestic“ 5+1 Band-pass-kit kapcsolási és elrendezési rajza külön is kapható P 1.20 és a portó előzetes be-
küldése ellenében.

Az új relé állomások bekapcsolásánál mutatkozó szükséglet fedezésére cégem az összes beszerezhető detektoros készülékeket, detektorokat és kristályokat raktáron tartja.

Erős áramu zsinórok és huzalok árai e lapban megjelent árjegyzékemben nem szerepelnek. Bizalommal megrendelheti nálam úgy ezeket, mint egyéb szerelési anyag szükségletét, — mindenkor a legalacsonyabb, kártelen kivüli — napi árakon szállítom Önnek.

Magyar Norris Művek, Budapest, VI. Ó-u. 14. Tel.: 170-35.

Gyártja a legmodernebbül felszerelt üzemében az összes rádióalkatrészeket.

Fém- és bakelit tömegcikkek gyártását vállalja.

Kérjen részletes árajánlatot!

Az izzólámpa kérdéshez

Irta **Biró Károly**

E cikk keretében műszaki és kereskedelmi szempontból óhajtunk az al a kérdéssel foglalkozni, hogy milyen tulajdonságokkal kell bírnia annak az izzólámpának, amellyel legérdekesebb foglalkoznunk, amely a közönség igényeit legjobban elégíti ki: a kereskedőnek megfelelően vevőt és nagyobb hasznot biztosít.

A gyárak az izzólámpán megjelölik fogyasztását és azokat átlagosan 1000 égésóra használatra készítik. Egyik izzólámpagyár sem adja meg a lámpán technikai okokból azt a fény mennyiséget, amelyet az izzólámpa kisugároz.

Tíz esztendővel ezelőtt még szokásos volt a gázzal töltött izzólámpákon az » $1\frac{1}{2}$ Watt» és a légüres lámpákon a gyertyafény megjelölése, de ezt később az izzólámpagyárak helyesebbnek tartották elhagyni, mivel a fényerősségnek a legmodernebb gázzal töltött izzólámpáknál is idővel csökkennie kell. Ez a csökkenésmérték a gázzal töltött lámpáknál teljes égési tartam alatt 7—9%, a légüres lámpáknál 15—16%-ot is elér.

Ha egy izzólámpa gazdaságosságát akarjuk tárgyalni, három szempont lebeghet szemünk előtt: hogy Watsonként átlagosan mennyi fényt nyújt, mennyi az égéstartama és mennyi az izzólámpa beszerzési ára. Röviden: 100 gyertyafényóra mennyibe kerül!

A piacon lévő izzólámpákat két csoportra oszthatjuk: a nagy gyárak által forgalomba hozott márkázott izzólámpákra és a kisüzemek gyártmányaira.

Hatósági mérnökök által végzett hivatalos mérési adatok alapján alkalmunk van közölni két izzólámpagyár azonos gyártmányainak összehasonlító méréseit és pedig oly módon, hogy az I. egy nagy gyár, a II. egyik kisebb üzem gyártmányait jelzik.

Typus:	I.		II.	
	Kezdeti 250 óra utáni gyertyafény:	250 óra utáni	Kezdeti 250 óra utáni gyertyafény:	250 óra utáni
110/10	7.8	7.4	5.8	5.3
110/15	12.5	11.5	11.7	8.5
110/40	41.5	40.5	35.0	28.2

Az összes lámpák légüres lámpák voltak.

Nézünk most meg, hogy ezen adatok alapján mennyibe kerül 100 gyertyafényóra az I. 110/40 és II. azonos típusú lámpánál:

Elenvező hibát követünk el, ha a fénycsökkenést a lámpa élettartama

alatt ugyanolyan arányúnak vesszük, mint az első 250 órában, így számításiainkat ezen az alapon végeztük.

A I. 110/40-es lámpánál átlagosan 39.5 gyertyafényt számítva teljes 100 órán, az izzólámpa árát 1.28 pengőben kalkulálva, 100 gyertyafényóra összköltsége a budapesti alapdíjas tarifánál 44.2 fillérbe kerül.

Ugyanígy a II. 110/40-es lámpánál az átlagos fényerősség 22.6, a lámpa ára —,90 fillér, amely adatok alapján 100 gyertyafényóra összköltsége 75 fillér; ez az I-es számú izzólámpához képest a világítást 70%-kal drágítja. Tehát a lámpa egész élettartama alatt a vevő a budapesti alapdíjas tarifánál 13.6 pengőt, vidéken hektowattóránként 8 filléres tarifa mellett 27.24 pengő többletkiadásra kényszerül, ha a II-es lámpát használja.

Tehát vevőnknek olyan típusú lámpát kell ajánlanunk, amelynél olcsóbb fényhez jut.

Még olcsóbbá tehetjük a világítás összköltségét abban az esetben, ha vevőnknek arra az ismert tényre hívjuk fel a figyelmét, hogy a *kevésbé tulfeszített lámpa világítása gazdaságosabb*, mint a lámpán jelzett feszültségen égő lámpáé; a tulfeszítés annál nagyobb lehet, minél magasabb az áram ára.

Hogy ez valóban így van, erre nézve közöljük a következő adatokat:

Az izzólámpa fogyasztása 5%-os tulfeszítésnél 8%-kal, fényereje 20%-kal nő, ezzel szemben élettartama felére csökken.

Igy a budapesti alapdíjas tarifánál 5%-kal való tulfeszítésnél 100 gyertyafényóra összköltsége 42.6 fillér, 10%-os tulfeszítésnél már 42.9 fillérbe kerül, amennyiben az I-es 110/40. izzólámpát használjuk. 8 filléres hektowattóránkénti ár mellett 100 gyertyafényóra névértéken izzítva 84.7 fillérbe, 5%-kal tulfeszítve 79.5, 10%-kal tulfeszítve 77.6 fillérbe ke-

rül ugyanezen lámpatípusnál, az izzólámpa árát is beleszámítva.

Amint látjuk a 8 filléres tarifánál is a 10%-os tulfeszítésnél márolyan kevésbé több a megtakarítás, hogy vevőnknek nem tanácsos ajánlani, mert a 10%-kal tulfeszített lámpa élettartama cca. 250—300 óra és így az állandó izzólámpacsere a vevőnek bosszúságot okozna.

Fenti megfontolás alapján mindent azt ajánlhatjuk vevőnknek, hogy izzólámpáját 5%-kal feszítse túl, vagyis 110, vagy 105 voltos hálózathoz 5 voltal kisebb feszült-égű, 220 voltos hálózathoz pedig 210 voltos izzólámpát használjon.

*

A kereskedő szempontjából csak egyetlenegy cél állhat előttünk. *Mindenkor, állandó hasznot biztosítani!* Mindenkor arra kell gondolnunk, hogy pillanatnyilag elért látványlag magasabb haszonnér nem szabad egy állandó, vagy állandónak látszó jövedelmi forrást kockáztatni.

A kereskedő kétféle módon érheti el a legnagyobb abszolút kereskedelmi hasznot. Elérhetné oly módon, hogy egy-egy eladásnál magasabb hasznot biztosítana magának, vagy elérheti úgy, hogy nagyobb forgalomnál kisebb haszonkulccsal elégszük meg.

A kisüzemek izzólámpáit ma a kereskedő A) minusz 25%-on vásárolja. Az eladási ár ma még egyes helyeken a C.) ár, legtöbb helyen az A.) ár és számtalan helyen ma már az A.) ár alatt mozog.

Tekintettel arra, hogy a kisüzemek képtelenek árakat védeni, előreláthatólag egész rövid időn belül az árak annyira le fognak morzsolódni, hogy e gyártmányok eladása nemcsak abszolúte, hanem percentuálisan is kisebb hasznot biztosít. Ezzel szemben a nagy gyárak lámpáinak árát, annyira, amennyire stabilaknak lehet tekinteni, csak egész nagyvárosokban

AMRAD precíziós többszörös forgók, műszerrel pontosan összehangolva $\frac{1}{2}\%$ tolerancia, masszív ház, golyócsapággal, kis kiegyenlítő kondenzátorokkal.

Kapható: 2×500 cm. ($75 \times 115 \times 55$ mm), 3×500 cm. ($110 \times 115 \times 55$ mm); és 4×500 cm-es ($140 \times 115 \times 55$ mm) kivitelben.

Gyártja: **Hidy és Tsa** VI., Aréna-ut 140.

Telefon: 919—97.

fordul elő, hogy közvetlen fogyasztót C.) ár alatt szolgálják ki.

Amint láttuk, a nagyüzemek lámpái egyrészt már kezdetben nagyobb és olcsóbb fényt nyújtanak és a lámpák feketedése különböző szabadalmilag védett eljárás következtében lassabban következik be, tehát teljes élettartama alatt több fényt nyújt, minék következtében a vevő jobban megelégedett lesz, ami maga után vonja, hogy ismét visszatér üzletünkbe.

Gyakran azzal érvelnek a kisüzemek lámpái mellett, hogy azok élettartama hosszabb, mint a nagyüzemek gyártmányaié. Eltekintve attól, hogy a túl hosszú élettartamu lámpa a kereskedőt eladási lehetőségeitől fosztja meg, ez egyáltalában nem előny, mint-hogy a technika mai állása mellett az izzólámpák leggazdaságosabb élettartama 500 óra, praktikusán megen-

gedhető élettartamhatár 1000 égési óra, míg a túlméretezett lámpa már a bekapcsolásnak pillanatától kezdve oly drága és az igényeket oly kevéssé kielégítő fényforrás, amely a'ig kell jobb benyomást, mint a petróleumlámpa, úgy hogy félünk kell attól, hogy, — amint ez már szörványosan jelentkezik, — épen az ilyen lámpák következtében egyesek egészen lemondanak a villanyvilágításról és visszatérnek a petróleumhoz.

Az elmondottakból az következik, hogy úgy a fogyasztó, mint a kereskedő érdekei találkoznak. — *Jó izzólámpát kell forgalomba hozni, mert ez a fogyasztónak mindenféle szempontból gazdaságosabb világlítást nyújt, a kereskedőnek pedig nagyobb forgalmat, állandó megelégedett vevőkört és állandó biztos hasznot szerez.*

Elegen vagyunk

Kissé furcsán hangzik, de meg kell vallanunk, hogy elegen, sőt az elégnél is többen vagyunk. Ha a mai nehéz gazdasági helyzetben kartársaink szaporodása csak megközelítőleg is oly mértékben folytatódik, mint az utóbbi időben, nemcsak az ujonnan létesülő cégek nem fogják megállni helyüket, a már meglévő gyengébb kezek fognak elpusztulni, hanem a régi tőkeerős szakmabeli cégek is megrendülnek.

Ha a magyar kereskedelem történetét figyelemmel kísérjük, kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy nincsen egyetlen egy ága sem, mely oly rövid idő alatt oly hatalmasan fejlődött volna ki, mint a rádiókereskedelem. Pedig a rádiókereskedelem fogyasztói csak igen korlátozott számban vannak. Rádiókészüléket ugyanannak az egyének egy életben csak egyszer, legfeljebb csak kétszer lehet eladni. Igaz ugyan, hogy Magyarország rádiókészülékekkel még korán sincsen telítve, igaz ugyan, hogy előreláthatólag még 4—5 évig el lehet adni évenként negyven-ötvenezer készüléket. Azonban ha számba vesszük a már ma is rádióval foglalkozó cégek számát, akkor azt a szomorú tényt állapíthatjuk meg, hogy egy-egy kartársunk évenként nem ad el több készüléket átlagosan, mint 40—50 darabot. Ebből a forgalomból a bruttó haszon évenként alig tesz ki többet, mint 2000—2500 P-t. Ily bruttó jövedelemből lehetetlen egy üzletet fenntartani.

Ha már most meggondoljuk, mi lesz, amikor már kizárólag utánpótlás-

Irta **Bárány Henrik** Debrecen

lásokra leszünk utalva, meg kell állapítanunk, hogy a rádiókereskedők számának egyharmadára kell csökkentenie.

Pusztulásra vagyunk itélve! Elsősorban azok a kartársaink fognak a küzdőtérről eltűnni, akik kellő hozzáértés és rátermettség nélkül vezetnek már ma is üzleteiket, a többire csak később kerül a sor. Sem gyárainkban, sem a nagyközönségnek nem érdeke az, hogy számos gyenge kereskedő közvetítse az árut a gyártól a fogyasztóhoz. Nem érdeke, sem a gyárnak, sem a fogyasztónak, hogy kellő hozzáértés nélküli cégek bonyolítsák le a forgalom egy részét.

Védekeznünk kell! Mint a vízbeülő ha más nincs, az utolsó szalmaszálba is meg kell kapaszkodnunk. De itt még nem tartunk. Van más mód a védekezésére és olyan mód, amely erősebb támaszt tud nyújtani egy szalmaszálnál. Csak meg kell keresnünk azokat a módokat, amelyek alig élet-erőssé fejlődött és máris a pusztulás felé haladó szakmánk megmentésére alkalmasak. Meg kell akadályoznunk az egészségtelen szaporodást. Csak azt az utat kell követnünk, amelyet a fotókereskedők már előttünk kitapostak.

Felhívom Egyesületünk vezetőségének figyelmét erre a súlyos, szakmánk talán legsúlyosabb bajára és arra kérem hívjon össze ennek megtárgyalá-

sára készülék gyáraink részvételével országos gyűlést. Biztos vagyok benne, hogy gyáraink, melyek a rádió kereskedelem bajai iránt mindig megértésüknek tanubizonyosságát adták a legsúlyosabb bajok orvoslásánál is segítségünkre lesznek.

Rendkívül sok új típusu, különlegesen masszív fadobozt

hoztam ismét piacra! Speciális típusok dinamikus hangszórával összeépített készülékek részére. Dinamikus hangszórókhöz új fadobozok vastag hangfállal remek szép kivitelben.

Készülékek átalakítását, építését csak egy eszközi haszonnal, a mutatós fadobozt használál.

768	Márkás összehangolt 2×500 cm. légfórgó la.	11.—
769	Márkás összehangolt 3×500 cm. légfórgó la.	14.—
767	Világmarkás összehangolt 3×500 cm. légfórgó világitós dobokkáival beirt állomás-nevekkal, ablakkal	24.50
770	Rotand logar. alum. 500 cm. légfórgó	1.96
780	Márkás logar. réz 500 cm. légfórgó átm. teng.	4.15
1005	Márkás kitűnő szilít beépítésre	— .45
856	Rotand 3+1-hez Band-pass tek. készlet, 3 db 200—2000 m.	4.70
857	Rotand 5 és 6 +1-hez, középr. trafo, Band-pass, részlerlegben (1 kit 2 v. 3 drb) á	6.—
872	Rotand 2 +1-hez la. tekercs 600 m-ig	— .52
873	Rotand 3 +1-hez la. tekercs 600 m-ig	1.05
854	Rotand hosszuhullámu tek. 200—2000 m. 2 +1-hez	1.40
855	U. a. de 3 +1-hez	2.80

Nettó készpénz árak!

Korlátozott számban néhány darab gyári garanciás

új Standard 2A, 2AV, 3AL és 3X készülék mélyen a gyári ár alatt!

Az összes Ferró Stella alkatrészs-speciálisok gyári áron. **Permanens** dinamikus chassik és beépített hangszórók. Sárga képes árjegyzékemet nézze át újra gondosan, mielőtt rendelni akar.

Az összes villamossági szerelési cikkeket raktárról azonnal szállítom, kis mennyiségűnél is abszolút versenyképes áron.

Központosítási rendeléseit cégemnél saját érdekében.

ROTTER LORÁND
képviselői cikkek raktára
Budapest, Rákóczi-ut 73.
Telefon J. 35-8-22.

RÖSZ összejövetel decemb.
15-én 19 órakor ::

A budapesti nagy adó és a külföldi vétel.

Egyesületünk felkérésére a Posta megbízta Tomcsányi Istvánt, a Posta-kísérleti Allomás főmérnökét, hogy tartson előadást a mikrofon előtt az általa végzett kísérletekről. E kísérletek célja volt megállapítani, miképpen fognak viselkedni a ma forgalomban lévő készülékek a nagyadó üzembehelyezése után. Tomcsányi főmérnök december 2-án délután tartotta meg előadását, melyet itt közlünk, hogy a posta hivatalos megállapításait kartársaink szükség esetén felhasználhassák. Tomcsányi főmérnök előadásában ugyan nem nevezte meg azokat a típusokat, amelyekkel kísérleteit végezte, de a szakember leírásából minden kétséget kizárólag megállapítja, melyik készülékről van szó.

*

Ezelőtt 5 évvel, mikor a jelenlegi lakihegyi adó megépítésének terveiről a nyilvánosság tudomást szerzett a rádió hallgatók körében nagy ijedelem támadt. Ennek okát az az aggodalom képezte, hogy ha az akkori kis energiájú adónak a teljesítménye

20 Kw-ra növekedik meg, Budapesten minden külföldi állomás vétele lehetetlenné válik. Hogy ez az aggodalom akkor mennyire nem volt indokolt, annak bizonyítására talán elég megállapítani, hogy a külföldi vétel lehetséges még pedig aránylag egyszerű kis készülékkel.

Azóta 5 év múlt el és a rádiótechnika ugy az adóberendezések, mint a vevőkészülékek terén óriási haladást tett. Körülöttünk — úgy közvetlen szomszédainknál, mint a távolabbi külföldön — egyre-másra épülnek a nagyobb-nagyobb teljesítményű adók, hogy hirdessék a nép történelmét, életét és kulturáját. Ebben a versenyben alul maradnunk nekünk sem szabad, mert különben az az eset állna elő, hogy az ország nagyrészében csak ezeket a nagyteljesítményű külföldi adóállomásokat lehetne zavartalanul hallani, míg a budapesti adót ezek hangenergiájukkal teljesen elnyomnák. Ennek az állapotnak lehetetlen voltát azt hiszem további magyarázat nélkül is mindenki belátja.

Már maga ez az ok is indokoltá tenné azt, hogy az adóenergiát olyan arányokban növeljük, amint azt a külföldi adók teljesítmény-növelése szükségessé teszi. De van még egy másik fontos ok is, amely szintén a teljesítmény növelését kívánja és ez a vevőállomásoknál kisebb-nagyobb mértékben majdnem mindig fellépő helyi-zavarok. A zavaró hatások megszüntetése a vevőkészülékeknél — dacára az ez irányban folytatott alapos kísérleteknek, csak kis mértékben sikerül. A leghatásosabb védekezés az, ha gondoskodunk arról, hogy az adóállomás a vétel helyén, a helyi-zavaroknak lényegesen erősebb legyen. Egy olyan körülmény, ami megint csak az adóállomás energiájának növelésével valósítható meg.

Ezek, de még más okok is, amelyeket mind felsorolnom nem lehet, eredményezték azt az elhatározást, hogy a lakihegyi adóállomás energiáját is olyan mértékben növeljük meg, amint azt az európai rádiószínpal megkívánja. 120 Kw.-os adó teljesítményben történt megállapodás.

Amint ez a nagy szám átment a köztudatba, újból felmerült a külföldi vétellel kapcsolatos aggodalom. Előadásom célja az volna, hogy az e tekintetben megnyilvánuló és a legtöbb esetben nagy mértékben túlzott aggályokat megkíséreljem lecsillapítani.

Azt többé-kevésbé mindenki érzi, hogy a külföldi vétel lehetősége nagymértékben függ attól, hogy a vétel helyén a helyi adó milyen erősen jelenkezik, amit szakszerűen úgy fejeznek ki, hogy milyen nagy a helyi adó télerőssége. Érthető tehát, ha a rádiótechnika bonyolult törvényeit nem ismerő nagyközönség megjegyzi akkor, amikor hallja, hogy a 20 Kw.-os adó teljesítménye hatszorosára, 120 Kw.-ra növelődik meg. A laikus ugyanis azt hiszi, hogy akkor a télerősség is a jelenleginek hatszorososa lesz. Ez a számítás azonban téves. Mert amint tudományosan mondani szokás a télerősség nem a teljesítménnyel, hanem annak négyzetgyökével arányos. Ez egyszerű szavakkal azt jelenti, hogy ha egy adóállomás teljesítményét az eredetinek négyszeresére emeljük fel, a télerősség nem négyszeres, hanem csak kétszeres lesz. Ha pedig a télerősséget az eredetinek háromszorosára akarjuk növelni, ahhoz nem elégséges az adóenergiát is háromszorosra venni, hanem annak kilencszeres értékre való növelése válik szükségessé.

A mi esetünkben a lakihegyi adónál ez azt jelenti, hogy a jelenlegi 20 Kw.-os teljesítménynek 120 Kw.-ra, tehát hatszorosra való megnövelése a vevőkészülékeknél a télerősségnek nem hatszorosra, hanem csak 2,5-szeresre való növekedését fogja eredményezni. Azt hiszem ilyen szemmel nézve a dolgot a 120 Kw. mindjárt nem látszik olyan féltelmetesnek, mint az előzőek ismerete nélkül gondolni lehet.

Ugy az elmondott, mint más elméleti elgondolások is arra az eredményre vezetnek és vezettek már a nagyadó tervezetének első lépésénél is, hogy a rádió hallgatóság körében most lábra kapott aggodalmak a külföldi vétel lehetőségeit illetően nem indokoltak. Hogy azonban az elméleti megállapításokat gyakorlatilag is kellőleg alá tudjuk támasztani, a m. kir. posta kísérleti állomása próbákat végzett olyan helyen, ahol a télerősség már ma is olyan értékű, amilyen az a nagyadó üzembe helyezés: után Budapesten lesz. Tekintettel arra, hogy a télerősség az adóállomáshoz közlelve rohamosan nő, könnyen belátható, hogy ilyen helyet, a jelenlegi adóállomás környezetében is lehet találni, ha ahhoz elegendő közel megyünk. A számítások és ezirányú mérések azt mutatták, hogy ilyen tér-

STENTOR Liliput

STENTOR Dynamic

STENTOR Goliát

a tökéletes dinamikus hangszórók
3-5-10 Wattig terhelhető kivitelben

MR tömbkondenzátorok bármely
összeállításban minden feszültségre

Gyártja:

MIKROFARAD Berlini-ter 3.
Tel.: 212-81.

Legjobb kereseti lehetőség

ha
készüléket
elad!

2W 2+1 csöves készülék beépített
hangszóróval 62.50

3W 3+1 csöves készülék beépített
hangszóróval 128.-

3Wd 3+1 csöves készülék dyna-
mikus hangszóróval 138.-

2b 2 csöves egyenáramú készülék
beépített hangszóróval... .. 62.50

Mikrofaradok, forgók, trafok és egyéb
alkatrészek legolcsóbban.

Kassay Egon és May Pál

Budapest, Hollán-u. 5. Tel.: 204-64.

erősség ma az adóállomástól 4 km. távolságban lép fel. Ezen az alapon a megejtendő kísérletek helyül Budapestényt jelöltük ki, amely a lakibegy adótól pontosan a kívánt 4 km. távolságra fekszik.

A gyakorlati kísérletek elvégzésére a magyar rádiógyárak és kereskedők által rendelkezésünkre bocsátott, majdnem kivétel nélkül Magyarországon gyártott és már piacon lévő, vagy a közel jövőben piacra kerülő rádióvevőkészülékek szolgáltak. A készülékek semmiféle különleges, a kísérletek céljait szolgáló változtatást, vagy tökéletesítést nem végeztünk, hanem azokat teljesen abban a formában használtuk, amint a kereskedelemben forgalomban vannak.

A vétel céljaira egy cca. 20 méter hosszú, egyszálas, a föld fölött kb. 4 méter magasan kifeszített, provizorikus antenna szolgált.

A kísérletek során először a nagyobb érzékenységi készülékeket próbáltuk ki, melyekből három különböző gyártmányu szuperheterodyn rendszerű készülék képviselt. Ezek közül az egyik egy régebbi típus 7 lámpával, kettő pedig modern kivitelű 5, illetőleg 6 lámpával és ugynevezett sávszűrő berendezéssel. Az eredmény mind a három készüléknél kifogástalan volt. Bécs—Budapestől mind a hárommal tökéletesen elválasztható, kettővel pedig a Budapest és Bécs között fekvő Sundswall, Riga és München is zavarmentesen volt hallgatható.

A következő készülék egy ugyancsak modern szerkezetű 5 lámpás, négy hangoltkörös, három árnyékolt rácsu rádió frekvenciás erősítővel bíró vevő volt. Az eredmény azonos a szuper készülékeknel nyert eredményekkel. Riga és Wien is nehézség nélkül behozható.

A négylámpás készülékeket egy két rádiófrekvenciás, egy audion és egy hangfrekvenciás erősítő lámpával bíró, tehát három rezgőkörös készülék képviselte. Ennél Bécs adásába még behallatszott Budapest. Zavarmentesen csak a Bécs alatti adóállomások voltak hallgathatók. Ha azonban — e hiányon segített —

az antennába egy egyszerű hullámcspadát iktattunk be, annak lehangozása után Bécs is zavar nélkül volt hallható.

A 3 lámpás típusból mint egyik legelterjedtebb fajtából három különböző rendszerű készüléket próbáltunk ki.

Az első egy árnyékolt-rácsu rádiófrekvenciás erősítővel, egy árnyékolt-rácsu audionnal és egy hangfrekvenciás erősítővel bírt, de sávszűrővel is el volt látva. Az eredmény kifogástalan. Wien, sőt Riga is vehető, ami elsősorban a beépített sávszűrő berendezés hasznosságát bizonyítja.

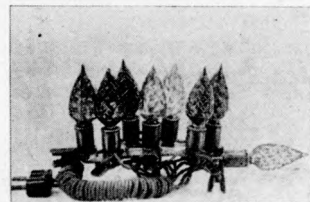
A következő 3 lámpás ugyancsak egy rádiófrekvenciás, egy audion és egy alacsonyfrekvenciás erősítő lámpával bírt, de sávszűrő nélkül. Ez utóbbi helyett már be van a készülékbe építve egy hullámcspada, amelynek beiktatásával Budapest adása alatt Bécs még tisztán volt vehető.

A harmadik 3 lámpás készülék egy régebbi rendszerű képviselt, sávszűrő és beépített hullámcspada nélkül. Ennek megfelelően az elért eredmények is kevésbé kielégítőek. De egy külön a készülék elé kapcsolt hullámcspadával még itt is elérhető volt, hogy a Kattovicz alatti állomásokat venni lehetett.

Fel kell itt a figyelmet hívnom arra, hogy amint az utolsóknak említett három készülék eredményeiből látható, a vétel/lehetőséget nem a készülékekben lévő lámpák száma határozza meg, hanem a készülék egyéb szerkezeti alkotásai és azoknak többé- vagy kevésbé megfelelő összeépítése.

Végül egy két lámpás készülékkel is végeztünk kísérletet, noha teljes mértékben tudatában voltunk annak, hogy az ilyen típusú készülékek egyáltalában nincsenek hivatva arra, hogy velük egy nagy adó közvetlen környezetében külföldi adókat vehessünk,

hanem hogy a helyi adó hangszóró vételét biztosítsák. Ennek dacára az elért eredmény még mindig kielégítőnek mondható, sőt jobb volt, mint az előbb tárgyalt régebbi típusú 3 lámpás készüléknél. Igaz ugyan, hogy hullámcspada alkalmazása ennél okvetlenül szükséges volt, de egy ilyennek beiktatásával a vétel Rómától lefelé zavarmentesen volt beállítható.

Karácsonya díszvilágító garnitúra (minden garnitúra dobozban)

8 égőre 110 Voltos P 3.50 (égők nélkül)
16 égőre 220 Voltos P 7.— (égők nélkül)
Egőn kis gyertya égő fehér v. színes —.50
toboz színes —.50, laterna —.60, nagy
gyertya égő —.65 rendelésre **azonnali
szállítás** utánvétellel, 50 pengős rendelésnél 5% külön engedmény

BRILL vezérképviseletek
Budapest, V. Bathory-u. 5.
Telefon 293—05.

MÜLLER LÁSZLÓ

akkumulátor és elektrotechn. vállalat
Budapest, VI. Liszt Ferenc-tér 6. sz.

Marosi Pál cég

szerezési anyag árai:

346. Kikapcsoló porz. 4 A.	—53
358. Körtekapcsoló fa mignon	—41
293. U. a. bakelit különb. színekben	—46
365. Porc. konn. alj fehér masszivabb	—20
367. Porc. villásdugó lapos	—13
368. U. a. peremes massziv fekete	—14
298 U. a. peremes bakelitből	—21
371. Orion reductor 110 és 150 V.	2.40
372. Power red. 110 és 150 V.	2.45
371. U. a. 220 V.	2.65

Booklight csipetűs oivasólámpa
komplett, izzó nélkül

2.15

ION Accumulátor
Gépipüzem.

Budapest VI. Ó. uccsa 46.
(Johannuccsa sarok) Telefon 18011.

— Autó- és rádióakkumulátorok. —

Ha a nyert eredményeket most még egyszer röviden össze akarom foglalni, akkor azt kell mondanom, hogy a szuper rendszerű, továbbá a sávszűrővel ellátott vevőkészülékekkel a budapesti adó közvetlen közelében lévő adóállomások is minden további beindulás nélkül vehetők. A 3 és 4 lámpás, helyesebben a 2 és 3 rezgőkörrel bíró készülékeknel Wien és a Wien alatti állomások vétele, a vevő szerkezetétől függően, esetleg minden pótherendezés nélkül is, legfeljebb azonban egy egyszerű hullámsapda alkalmazásával alkalmasnak lehetőségek. A kevésbé modern szerkezetű 3 és 2 lámpás, tehát egy és két rezgőkörös vevőknel azonban hullámsapda alkalmazása okvetlenül szükséges lesz, de ezekkel a kb. 400 méteresnél rövidebb hullámhosszon dolgozó állomások áthallás nélkül lehangozhatók.

Az eddig elmondottak, amint már említettem, mind gyári készítményű vevőkre vonatkoztak. Az amatőr készítményekre vonatkozólag pozitívumokat mondani nem lehet. Mert a készülék elválasztó képessége nemcsak a lámpák, illetőleg a rezgőkörök számától, tehát a választott kapcsolástól függ, hanem még sokkal nagyobb mértékben a készülék szakszerű és helyes megépítésétől. Ha az amatőr megfelelő szakértelemmel és gyakorlattal rendelkezik, készülékének egyéni

kezelésével még jobb eredményeket is elérhet, mint az a gyárilag, tömegben előállított készülékeknel lehetséges. Ha azonban a hozzáférés hiányzik, az eredmény még ugyanazon rendszer alkalmazása mellett is messze mögötte fog maradni a gyári készülékeknek.

Az egyszerűbb készülékek tulajdonosait azonban még az a valószínűség is megnyugtatta, hogy az ez irányú szükséglet megnövekedésével a rádióipar a jelenleg használatos hullámsapdáknel sokkal hatásosabbakat is fog előállítani és olcsó áron forgalomba hozni, úgy hogy a külföldi vétel iránti igények még egyszerű készülékeknel is, aránylag csekély befektetéssel kielégíthetők lesznek.

Már eddig is többször előfordult, hogy egyesek abban az irányban érdeklődtek, hogy a nagyadóra való tekintettel ne halasszák-e el a rádió-készülék beszerzését akkorra, amikor az adó már üzemben lesz. Amint az

elmondottakból látható az ilyen irányú aggodalmak nem indokoltak. Aki vevőkészülékét akar vásárolni, azt nyugodtan megteheti, mert arról, hogy a készülékkel a nagy adó üzembe helyezése után külföldi adókat lehet-e venni, ma is könnyen meggyőződhetik. T. i. amelyik vevőkészülék ma külön hullámsapda nélkül venni tudja, például Bécsot, az a legrosszabb esetben hullámsapdával, a nagy adó mellett is fogja azt venni. Jobb készülékeknel azonban hullámsapdára sem lesz szükség. De még az olyan egyszerű, vagy kevésbé tökéletes készülékeknel sem lesz a külföldi vétel teljesen lehetetlen, amelyeknel a vételhez már ma is hullámsapda szükséges, mindössze a vétel lehetőségének határai csökkennek le, ami abban juttat kifejezésre, hogy a zavarlatos külföldi vétel csak a budapesti adótól bizonyos távolságra lévő adóknál lesz lehetséges.

Az ipar köréből

A Rekord kezelése.

Üzleteink kötése annál könnyebb, minél többet tudunk egy eladásra kerülő készülékből kihozni. A jó kereskedő nem maga beszél rá a vevőt az áru megvásárlására, hanem úgy mutatja be, hogy a vevőben megerősödjön a vételkedv.

A vevő bírásával annál erősebb, minél több jó tulajdonságát ismeri meg a készüléknek. A kereskedő viszont csak úgy tud készülékéből mindent kihozni, ha annak kezelésével teljesen tisztában van. Ezért kérjük vevőinket, olvassák át figyelmeesen az alábbi néhány sort, mely utbaigazításul óhajtszolgálni.

A Rekord legkényesebb pontja a hullámszűrő pontos beállítása, melyre az adóállomások közvetlen közelében okvetlenül szükség van, míg távolabbi helyeken nem kell súlyt helyezni rá.

A hullámszűrő célja megakadályozni, hogy a zavaró állomás rezgési

a bemenő cső rácsára kerüljenek. A Rekordnál ezt úgy érjük, hogy először a helyi adót (a zavaró állomást) a legnagyobb hangerőre állítjuk be, tehát 1. a hangoló körökkel (az előlapon lévő gomb) pontosan ráállunk az állomásra. 2. a bemenő (a rádió-frekvenciás) exponenciális cső erősítést a maximumra fokozzuk (jobb oldali alsó gomb). 3. a visszacsatolást a begerjedés határára állítjuk (jobb oldali felső gomb). 4. az antenna csatolást a legszorosabbra vesszük (a baloldali gomb vonala függőleges legyen). Ezután a készülék hátlapján a hullámszűrőt a készülékhez adott pertinax lemezzel (nem csavarhúzóval) addig forgatjuk, míg füllel érzékelve a maximális hangerőt kapjuk. Ekkor a hullámszűrő be van állítva.

Ellenőrzést kétféleképpen gyakorolhatunk. A zavaró állomással szomszédos állomásra hangolunk, így észlelnünk kell a szelektivitás megnövekedését; ezenkívül a baloldali gomb forgatásával a legnagyobb hangerő élesen állítható be.

A további állomáskeresésnél csak a hangoló gombot forgatjuk, a többihez a legtrikább esetekben kell nyulnunk.

Gyári vizonteladési áron kapható nálam minden gyártmány

zseblámpaelem
zseblámpa
izzólámpa
akkumulátor

Norm. elem 32 fillértől, zseblámpa-hűvety 40 fillértől, 4V 1-es akkumulátor P 960, 10V 1 aó. anódelepe P 2.10.

FISCHER HUGÓ

Budapest, V. Csáky-utca 37. szám.
Telefon: 91-1-51.

KOLLER bronzcsillárgyár Telefon: Budapest, Dobozi-u. 15. J. 31-3-37

1932. évi új modellek. — Tömegcikkék. — Nikkelezések. Bér munka. Használt csillárok átalakítása, felújítása az összes galvánzsinokban, ezüst, arany vagy bármely „Duco” festékdíszítéssel.

Minden

este talál-
kozunk a

Kedden

Kovács kávé-
házban!

MAROSI PÁL ☉ ZOLTÁN UCCA 6 ☉ BUDAPEST, V.

Nettó árak!

Érvényes 1932. december 15-től.

3. sz. Kiegészítő árjegyzék és árváltozások a szeptember 19-én megjelent 1932/33. évi árjegyzékhez.

Csak viszonteladók részére

A wienl Orion rádió alkatrészek

most SATOR védjeggyel kerülnek forgalomba.

Orion (Sator) potencióméterek.

a) Lineáris szabályozással

500—50.000 ohm	P	4.57
20.000 és 30.000 ohm	P	4.65
50.000 ohm	P	5.25
75.000 és 90.000 ohm	P	5.89

b) Logaritmikus szabályozással

500—30.000 ohm	P	4.58
50.000 ohm	P	5.25

Fenti potencióméterek készülék-kikapcsolóval kombinálva is szállíthatók P 3.23 felár mellett.

c) Szénpotencióméter kisterhelésre

100—1.000.000 ohm	P	2.70
-------------------	---	------

Az árak gombok nélkül értendők. Fémbe-tétes nyilasgomb fentiekhez P —.27

Orion (Sator) szilitek forrasztóhuzal kivételével.

100 ohmtól—10 Mohmig, terhelhetőség 0-75 W.	P	—.47
u. az azonban 1.5 W. terhelhetőségre	P	—.90

Orion (Sator) ellenállások. Kordellel készült lapos kivétel, forrasztóhuzal kivételével.

Ellenállás ohm	Milliamper	Ára db.-ként
50	160	— .98
100	120	— .98
300	70	1.13
500	55	1.13
1.000	40	1.13
5.000	17	1.35
10.000	12	1.35
15.000	10	1.50
30.000	7	1.65
60.000	5	1.88
90.000	5	1.65
120.000	3.9	3.—
150.000	3.5	3.38
180.000	3.2	3.75
200.000	3	3.75

Leágazó pántok fentiekhez —.18

Orion (Sator) centiméter blockkondenzátor lapos vagy hengeres alak huzal kivételével.

100—1000 cm-ig	P	—.62
2000—5000 cm-ig	P	—.79
10.000 cm.	P	—.83
20.000 cm,	P	1.05
30.000 cm,	P	1.50
40.000—50.000 cm.	P	2.25
75.000—100.000 cm.	P	3.—

Kordel ellenállások.

Ohm pro méter	Sator		Marpax	
	mA.	ár pr. m.	mA	ár pr. m.
100	360	—.44		
500	160	—.57	145	—.50
1000	110	—.60	145	—.60
5000	50	—.60	73	1.—
10.000	36	—.60	80	1.30
20.000	25	—.75	25	—0.70
25.000	16	—.60	25	1.—
30.000	15	—.75	22	1.40
40.000	13	—.75	24	1.50
50.000	11	—.75	22	1.45
60.000	9	1.13	19	2.—
90.000	5	1.13	8	1.50
100.000	4.8	1.20	15	2.40
150.000	4	1.65	8	2.—
200.000	3.5	1.95	8	2.40
250.000	3	2.40	8	3.—
300.000	2.5	2.63	8	4.50
500.000	2.2	3.60	7	7.—
800.000	2.2	5.25	6	10.—
1.000.000	2.2	6.75	6	12.—

Kikesztett kordel szigetelő anyagba bujtatva és kablesarukkal ellátva.

Ohm pro méter	Sator		Marpax	
	mA.	ár pr. db.	mA.	ár pr. db.
50	35	— .37	80	— .28
100	20	— .37	80	— .29
500	14	— .37	32	— .30
1.000	12	— .37	32	— .30
1.500	9	— .39	25	— .31
2.000	8	— .39	25	— .32
2.500	7	— .39	22	— .32
3.000	6	— .39	12	— .32
5.000	3	— .41	10	— .33
10.000	0.5	— .60	8	— .55
25.000			8	— .88
50.000			7	2.20
100.000			6	3.80

I. Kristályok.

2301. Imperialit preczkristály, üveg-fiólabán	— .66
2302. Claravox, prima, ezüsttüvel	— .66
2303. Rextalit, külföldi 1 tüvel	— .60
2304. Yoga, ezüst csomagban 1 tüvel	— .55
2305. Rhenatit, super kristály 2 tüvel	— .70
2306. Gewes fél-fixbetét fémdobozban	— .41

II. Detektorok.

3401. „Majestic” álló detektor	1.35
3402. Norris II. detektor	1.20

III. Detektoros készülékek.

3501. Marpax Super-select a legkómolyabb készülék, forgóval	7.60
3502. „Majestic” komoly tolokás kész.	1.98
37. Ericsson, detektor nélkül	2.20
35. Kerek bakelitházas, forgóval	4.60
38. Ericsson, nagy, forgóval	3.90

VI. Készülékszekerények.

58. Hangszórhoz, dióval furnirozva	3.90
82. 2+1-hez hangszóróval, dió furn.	4.90
83. U. a., de még szebben kidolg.	6.—
85. U. a. 3+1 vagy 4+1-hez	6.50

IX. Gombok és skálák.

100. Forgatógomb 18 ^{mm} ☉	— .25
102. „Pax” nyilasgomb, fémperselyes	— .27
1031. Elbe skálatárcsa 50 ^{mm} ☉	— .55
1102. „Majestic” átvil. dobsk. bak. abl. 2 forgó részére korrekcióval	8.20
1103. U. a. már rászereit 2 db. 500 cm forgóval	14.—
1104. U. a. 3 forgóval, 2 korrekcióval	18.—

XI. Antenna anyagok.

1231. 3 pol. ant. pótló „Gewes”	1.60
124. Bak. késes antennakapcsoló	— .45
129. Diószigetelő, nagy extra	5.50
128. Heliogén külf. aut. villámhárító	2.50

XII. Forgó kondenzátorok.

1351. „Amrad” amerikai typ. kettős forgó	11.04
1352. U. a. súly. átvil. mikrodiállal	12.70
136. U. a. de 3 × 500 dial nélkül	14.40
1361. U. a. de átvil. diállal	16.10
1362. U. a. de 4 × 500 dial nélkül	19.20
1363. U. a. de diállal	21.—

1364. „Fixed” Ritscher utánzatu átmenetengelyes bakelit forgó 300 v. 500 cm.	1.50
1365. „Fixed” differencial 300 v. 500 cm	1.75
1366. „Norris” bak. forgó 300 v. 500 cm	— .65
141. BW olcsó typ. bak. forgó	— .54

XIV. MF-tömbkondenzátorok 500 V. váltoaram.

	0.1	0.25	0.5	1	2	4 MF
145. Marpax-fém	.47	— .52	— .56	— .85	1.31	2.29
146. u. a. papír	— .28	— .35	— .42	— .63	1.12	2.—
1461. Marpax Actió	— .24	— .30	— .36	— .54	— .96	1.71
1463. fém 1000 V.	— .58	— .72	— .85	1.42	2.62	4.60
1+64. Komb. papírház 2+2+1+0.5 MF 500 V. váltó	2.82					
1465. U. a. „ 2+2+2+0.25 MF 500 V. váltó	3.18					
1466. U. a. „ 4+2+2+0.25 MF 500 V. váltó	3.93					

XVII. Szilitek.

161. Always, Philips v. Wego 0-5 W	— .46
1611. „Majestic” 0.5 W. szilit	— .36
1612. „Majestic” szilit 1.25 W.	— .88
162. Dralowid szilit 0.5 W.	— .60
163. U. a. de i W.	1.—

XVIII. Potenciómotorok.

Az eddig Rot-Pot elnevezés alatt forgalomban volt pot. méterek most új, javított és megbízható kivitelben „Vario-Pot” név alatt, változatlan árak mellett kaphatók	
--	--

XXII. Alacsonyfrekv. trafo.

229. Nyitott kivitel la. 1 : 3	2.08
230. U. a. Reductor gyártmány	2.10
231. Nyitott extra 1 : 3	2.40
232. U. a. zárt kivitel	3.20

XXXVIII. Autógyújtókábel.

7 ^{mm} külső Ø per 100 m. bougirozva	40.—
9 ^{mm} „ „ „ „ „ „ „ „	66.—

Egyesületi közlemények

Kaffka Károly hat hétre visszavonul

Kaffka Károly ü. v. elnökünk dec. 7-iki választmányi ülésünkön bejelentette, hogy 6–8 hétig nem tud az egyesületi ügyekkel oly intenzíven foglalkozni, mint azt tőle eddig megszoktuk. Itt közöljük beszédét:

Múlt év februárjában vettem át az irántam megnyilatkozott közbizalom megnyilvánulása alapján az Egyesület ügyeinek vezetését, és azóta mint tudni méltóztatik, minden megszakítás nélkül, teljes energiám felhasználásával igyekszem az Egyesület akkori kuszált ügyeit rendezni, és amennyire az emberileg lehetséges volt, próbáltam ezen feladatot legjobb tudásom szerint megoldani.

Merem állítani, hogy amit a mai viszonyok között el lehetett érni, azt el is értem.

Az akkori Egyesületünk, mely a köztudatban mint egy kisebb érdekcsoport képviselő szerepelt, amit senki sem vett komolyan, sikerült az önként segítségével egy olyan komoly testületet kinevelni, melyet ma minden fórum elismer és komolyan vesz.

Csodákat elérni nem tudunk, de igyekeztünk, mely a kilengések lehető megakadályozása, és az általános világvizonylatban is rossz viszonyok hatásának mérséklésére irányult, nem volt meddő. Az, hogy nagyobb és közel foghatóbb eredményeket rem tudunk elérni, a viszonyok állandó romlásának és az ebből folyó minden egyéni érintő idegességnek tulajdonítható, mely még a különben legjózanabbal gondolkozó kereskedőt és iparost is sokszor meggondolatlan lépés elkövetésére ösztönözte és ösztönzi ma is.

Ennek tulajdonítom azt is, hogy legutóbbi akción, mely oda irányult, hogy a szakmai iparos és kereskedő társadalmat a nagyon érzékeny károsodás, vagy teljes tönkremenéstől megóvjam, nem végződött kellő eredménnyel. Mint ismeretes, meg akartam óvni a teljes csőd felé rohanó

csillár szakmát a biztos tönkrementéstől és megpróbáltam stabilizálni a már lerontott árakat. Ez ideiglenesen sikerült. Sajnos azonban közben egyes elégedetlen elemek által előidézett helyzet következtében minden munkám eredménye teljesen le lett rontva. Saját munkatársaim kontrenináltak meg intézkedéseimet és ezzel a csillár szakmában való minden néven nevezendő szereplőitől feltétlenül visszahuzódásra kényszerítettek.

El kell azonban itt is mondanom intő szótomat, melyben ismételtén kifejtettem azt, hogy ha az árakat lerontják, azaz a szakma végromlását provokálják ki és sok száz kis existenciának bukását is. Ezeknek tönkrementele az árrontók lelken fog száradni.

Igen tisztelt Uraim! Mindég a megértés; kiegyezés taktikájának követője voltam és maradok, nem pedig az oktalán és harcosé, ott ahol az elkerülhető. Hogy ez a politikám helyes, az már ismételtén beigazolását nyert, az utóbbi időben azonban több oldalról elégedetlen hangokat hallottam ezzel a politikával szemben és így anélkül, hogy elveimet feladtam volna, időnként engedtem az ilyen kívánságok megnyilatkozására, de mindig, mint legutóbb is beigazolódtott, hogy helytelen az erőszak.

Ezeket azért bocsájtottam előre, mert egy bejelentést óhajtok az uraknak tenni.

Ugyanis existenciálisan fontos okok kényszerítenek arra, hogy az ügyek általános aktív vitelétől legalább hat hétre visszavonuljak, és így felkérem az igen tisztelt választmányt, hogy ezen idő alatt az állandó helyzetességről gondoskodva, járuljon hozzá, hogy az ügyek vitelére Marton Pál elnök és Pör Ernő alelnök urakat ezennel felkérjem.

Igen tisztelt választmány! Kifejezetten nem állandóan visszavonulni óhajtok, de feltétlenül szükséges van ezen hosszú idő után arra, hogy saját ügyeimmel is foglalkozni tudjak.

Egyesületi összejöveteleken és tárgyalásokon tehát e en idő alatt résztvenni előreláthatólag nem lesz módomban.

A Postával megkezdett akciót, ugyanint az erőáramu kartellnél megbízásomnak megfelelő munkát azonban ezen idő alatt is folytatom és telefonon fontos ügylen készséggel állok rendelkezésre.

Itt örömmel legyen szabad bejelentem azt, hogy tegnapi utolsó ülés alkalmával az eddig tisztázatlan kérdések is megvitattak és így az erőáramu kartell most már előre láthatólag oly formában, mely a mai viszonyoknak megfelelő, közérdekű működését f. hó 5-ől érvénnyel megkezdí.

Ma délelőtt a Postavezérgazgatóságnál Szalay báró önméltósága elnöklelete alatt megtartott értekezleten, Lol Pör Ernő alelnök urral képviseltük az Egyesületet, meggyőződtem arról, hogy a posta és Studio vezetői a legjobb indulattal vannak, minden visszaszervezet kiküszöbölni, minden hibát megjavítani kon-olyan akarrak.

Sajnos a bürokratizmus és a valutaris nehézségek sokban akadályozák, illetve lehetetlenné teszik az oly gyors lebonyolítást, mint ez nekünk szükséges volna. Az érdekelték azonban állandó permanenciában vannak, és rövid időn belül komoly akciókat várhatunk. Erre a szezonra viszont sajnos már nem igen lesz kihatása, előbb említett okokból kifolyólag ezen akciónak és így az egyetlen pillanatnyi-ig kézzelfogható a Studio azon igérete, hogy jövő vasárnap egy megfelelően előkészített különleges programot fog adni, és kérem a kártársakat közérdekből ezt propagálják, mert további komolyabb és a kereskedelem eladási lehetőségét előmozdító közeli akcióról sajnos már nem lehet szó.

A nagy adóra vonatkozólag köztudatba hozható, hogy a jövő év vége előtt előreláthatólag nem fog üzemle kerülni. Azt, hogy jó minőségű készülékeket nem fogja zavarni és ezzel Wien vétele lehető lesz, Tomcsányi

Fekete listánk kiegészítésére

küldjük be rosszhiszemű adósaink és ügynökeink névsorát az irodába.

főmérnök ur által legutóbb f. hó 1-én tartott rádió előadásában a Posta igazolta. Ezen előadás ismételtetését hivatalos lapunk hozni fogja.

Kérem tehát az igen tisztelt választmányt, vegye tudomásul bejelentésemet és járuljon hozzá azzal, hogy a számvizsgálók által a pénzkezelést is mai napig felülvizsgálni kérem, és ezen vizsgálat eredménye szintén rendelkezésére áll.

Tovább rontják a csillárárakat

November végén a megalakult csillárszakosztály két ülés keretében foglalkozott a csillárárak további lerontásának megakadályozásával. Már-már úgy látszott, hogy ebben a kérdésben egészen komoly eredményeket fogunk elérni. A november 28-i szakosztályi ülés határozata folytán ívet körözöttünk a fővárosi tagtársaink között, amelyben kötelezőleg kijelentették, sem hirdeteikben, sem kirakataikban, sem cégátlábjukon csillárárakat nem jeleznek. Az aláírások eszközlése közben azonban egy állandó hirdető cég megtagadta annak aláírását, így kénytelenek voltunk a többi aláírókat is vállalt kötelezettségük alól felmenteni.

A szóban forgó cég *Kaffka* ü. v. elnökünk rábeszélésére vállalta, hogy a jelenleg hirdetett 17.— P-s ár aá addig nem megy, míg a konkurencia ezen erre nem kényszeríti. Ez aláírás birtokában azonnal értesítettük a csillárhirdetőket kérve, hogy hirdeteikben 17.— P alatti árakat ne hozzanak ki. E kérésünk azonban nem talált meghallgatásra, így a december 4-i lapokban már 16.50, sőt 15.— P-s csillárárak jelentek meg.

Tekintettel arra, hogy karácsonyig lehetetlen volt megegyezést létrehozni a tárgyalásokat a jövő év első napjaira halasztottuk.

A rádiókészülék szállítási feltételeinek szigorítása

November 15-i rádiószakosztályi ülés határozataként arra kértük a Magyar Wolfram, Philips és TRT gyárakat, szigorítsák meg a rádiókészülékek szállítási feltételeit, legalább is oly mértékben, mint azt Standard és Telefunken megtették, hogy ezáltal az árrontások határozottabban legyenek megakadályozhatók. A leveleket elküldöttük és Philips levélen arról értesít bennünket, hogy mindenkor hajlandó a többi gyárakkal együttesen megállapított bármily szí-

goru feltételeket megszabni, azonban egyedül a többi gyárak nélkül ezt nincs módjában megtenni. A Magyar Wolfram Márton Pál elnök és Pór Ernő alelnöknek kijelentette, hogy ebben a szezonban már nem volna cél szerű a szállítási feltételeken változtatni, de a jövőben meg fogja szállítási feltételeit változtatni. A Telefongyártól ezideig választ nem kaptunk.

A bemutatási díj kérdése

A Rádió és Villamosság novemberi számához egy nyomtatványt csatoltunk és kértük kartársainkat, annak visszaküldésével adják meg véleményüket a bemutatási díj szedésére vonatkozólag. Sajnos kartársainknak csak egy töredéke teti elegendő kérésünket. Mindössze 126 válasz érkezett be. Így nem akarunk addig véglegesen állást foglalni, amíg kartár-

saink többségének véleményét nem ismerjük. Kérjük tehát, szíveskedjenek a vonatkozó nyomtatványt a nem kívánt szó törlésével postafordultával hozzánk juttatni, mivel a beérkezett válaszok alapján karácsony után dönteni szeretnénk és így a december 25-e után beérkező válaszokat tekintetbe nem vehetjük.

Uj tagok

December 7-i választmányi ülésünk a következő tagokat vette fel: *Buda-pesti körzet:* II. ker. Reich Sándor, VI. ker. Rádus (Kemény és Engländer), VII. ker. Breuer Hugó, Schwarcz Róbert, Tempó (Wimmer és Társa). *Győri körzet:* Berger és Társa Szombathely, Juratsék József Esztergom, Nagy Ferenc Szigetvár. *Miskolci körzet:* Lichter Miksa Kisterenye, Szántó Testvérek Salgótarján.

Budapesti tagjaink névsora

I. ker.: Béta rádiólabor, Délivasut rádió, Grünbaum Imre, Halmos Aladár, Kovács Dezső, Nánay Elemér, Szemere Zoltán, Tóth István. *II. ker.:* Buzás Gyula, Csébi Sándor, Grüner Miksa, Kristina rádió, Nemes Gyula, Schuster Lajos, Ullmann Béla, Vermes Zoltán, Wachtel Emil. *III. ker.:* Gellért Ernő, Kellner Zs. Sándor. *IV. ker.:* Ált. gáz és vill. rt., Bihar Sándor, Bojács István, Chmura László, Fuchs Róbert, Hegedűs Oszkár, Koncert rt., Loebenstein L., Márton Pál. *Rádióbörse, Rádiónova, Rózsavölgyi és Tsa. V. ker.:* Bodnár Jenő, Brill László, Fischer Hugó, Gots Károly, Elkan és Győri, Meteor rt., Holstein Zsigmond, Kadelburger Ernő, Kaffka és Wagner, Kassay Egon és May Pál, Kemény Károly, Kramer Andor, Laszgallner Ernő, Lorschay Henrik, Marosi Pál, Mechner Zsigmond, Molnár Ernő, Elektron Sz. Molnár János, Oláh Andor, Philips rádió és vill. rt. alapító tag, Révész és Horváth, Rosenzweig Samu, Spitzer Elemér, Steiner József, Scheiber Ferenc, Székely Pál, Szommer Miklós, Vigadó Rádió, Z. L. laboratórium. *VI. ker.:* Altenbach Ferenc, Aschner György, Audiom, Astra rádió és vill. rt., Bodnár és Tsa, Dénes Testvérek rt., Fábry Jenő, Frantz Rezső, Frieber Titusz, Gereben Béla, Gerő Andor, Gerő Miksa, Grünwald Sándor, Gutfreund Dezső, Hahn Antur és Tsai, Hidy és Tsa, Hirschl és Tsa, Isola Művek rt., Kardos Ferenc, Kaufmann Oszkár, Kemény Róbert, Kövesd Rudolf, Láng Imre, Lengyel Márkus, Lohász Revi-

zió Rádióház, Magyar Elektermax rt., Magyar Wolfram rt., Miklófarad Goda Ede, Mozgay István, Nemes Sándor, Müller László, Pető Andor, Rádió Metró Róth József, Révész, Vértés és Tsa, Semmel Mór, Stylus rádió lab., Sugár Rezső, Szilágyi Árpád, Stúdió, Ungár Márton, Weszler Oszkár, Wiesner Sándor, Zemler Vilmos. *VII. ker.:* Bachrach Aladár, Balla László, Bécs labor., Bányai István, Csillárok és Vill. rt., Engel Károly, Földes Sámuel, Gottlieb Andor, Furchtgott és Tsa, Goldstein Ignác, Gonda és Erdős, Gráber és Tsa, Hutter József, Hübner Sándor, Kammer és Tsa, Keleti Aladár, Kemény Bernát, Korányi Zsigmond, Köves G. Zoltán, ifj. Láng Ferenc, Miklós Dezső, Nagy Andor, ifj. Nagy István, Nostrum rt., Örvös Pál, Herlinger és Adler, Róth József, Schiller Béla, Schönfeld Tibor, Sternberg hangszergyár, Szegetzky Ferenc, Tausz Béla, Varga Alajos, Zelenka Pál, Zsiga Sándor. *VIII. ker.:* Peresich József, Braun Mór, Broll Imre, Fedely Sándor, Garai Árpád, Klein Árpád, Keller csillárgyár, Láng Tibor, Lusztig Sándor, Marnitz Frigyes, Polasek Tibor, Révész Zoltán, Rotter Lóránd dr., Sántha Testvérek, Schwarcz György, Szilágyi Manó, Vajda Ferenc, Weisz Kornél. *IX. ker.:* Pálint László, Beethoven Rádió, Belgrader Jenő, Hatscher Ferenc, Mester Rádióház. *X. ker.:* Biró Károly, Dreilinger Béla, Kohn Sándor, Magyar ruggyantaárugyár rt., Nedelkovits és Tsa, Sigmund Elekné.

Szakmai hírek

Ausztria bekapcsolódott az olasz és a svájci rádiókábel hálózatba.

Az osztrák táviróközpont különböző kábelgyárosokkal s a »Rawagga« együttesen egész sereg kontroll mérést eszközölnek. Ezeknek a célja az, hogy csatlakozást létesítsenek az olasz és svájci kábelhálózatall.

Ezekkel a javításokkal és kiterjesztésekkel kapcsolatban lehetnek tartják a közvetlen olasz rádióátvitelt is.

A rádiózavaróktól megvonják az áramot.

A csehországi Sobochleben község a rádiózavarainak leküzdésére radikális eljáráshoz folyamodott. Kihirdette, hogy a zavarókészülékek, ventilátorok, porszívók, stb. csak bizonyos órákban vehetők igénybe, mikor a vélt legkevésbé zavarják, ellenkező esetben a zavartokozó készülék tulajdonosától megvonják az áramot.

A Ravag új adóautója.

Ismeretesek az osztrák rádió tökéletes helyszíni közvetítései. Ezt többek között avval is érik el, hogy egy nagyserűen felszerelt utazó adóállomással rendelkezik, egy rövidhullámú adóautóval. Ezt a készüléket külföldön is gyakran utánozzák. Most ezt a horvathat adót egy új koecival »erősítő autóval« egészítették ki. Ennek segítségével az eddigi helyszíni közvetítések alkalmával felmerült nehézségeket kiküszöbölhetik, úgyhogy remélhető, hogy a Ravag riport leadásai kiszélesednek.

Terjednek a fotocellák

A New-York—Washington vonalon fekvő Boron-Field-i repülőtér fényszórókkal vannak ellátva, melyeknek világító testei összesen 2000 wattot fogyasztanak. A világító berendezés áll még két fényszóró készülékből, melyek a repülőtér Morse-jelét állandóan a felhőkre vetítik és 50 kisebb

lámpliból, melyek a teret körülölelik. Az egész berendezést fotocellák vezérik teljesen automatikusan, a szűrőket beállítva bekapcsolják, hajnalban pedig kikapcsolják. Már $\frac{3}{4}$ év óta működnek ezek a relais-k, anélkül, hogy a legcsekélyebb javítás szükségessé vált volna.

Új hangszóró elv

Külföldi laboratóriumokban új elveken alapuló hangszórók konstruálásán fáradoznak. Az új hangszóró az u. n. piézo effektuson alapszik. Régóta ismeretes, hogy a kristályok, ha azokat egy kondenzátor két lemeze közé befogjuk és kondenzátor lemezeire váltóáramot vezetünk, az áramlökések hatása alatt kitágulnak és összehúzódnak. Ez a piézo hatás.

A piézo effektust oly módon használják fel a hangszóró mozgató szerkezetéül, hogy két darab kristálylemez közé staniol lemezt tesznek és ugyancsak egy-egy staniol lemezt fektetnek a kristályok szabad lapjaira. A két szélső lemezt összekötik a kimenő transzformátor egyik, a középső staniol lemezt pedig a másik pólussal. Így a végerősítő cső hangfrekvencia árama a kristályokat rezgésbe hozza. A rezgések megfelelő áttételek segítségével a membránra vezetik. Így sikerült egészen 500.000 Herzig érezhető torzítás nélkül elektromos rezgéseket, mechanikai rezgésekké átalakítani.

Házasság

A december 4-iki lapokból értesülhettünk, hogy a Standard eladási osztálya házassodni szándékozik. Még nincs egy fél éve, hogy König Oszkár megkezdte a sort, most egyszerre jeyezték el mağukat Jakubovits Jenő és Breuer Simon. Ugyancsak völegény lett Schmidt Ernő, az Egyesült Izzó exportosztályának tisztviselője.

Visszamaradt árúját megveszem
LÁNG TIBOR
VIII. Napszínház-utca 45. Telefon! 4-35-48.

Rendelet a kontárók ellen

A kereskedelemügyi miniszter 172.510. szám alatt rendeletet intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez a kontárkodás leküzdése tárgyában. A kereskedelemügyi miniszter felhívja az ország összes alispánjait, hogy hassanak oda saját hatáskörükben, hogy a rendőri büntetőbírák a jogosulatlan ipartűzés eseteiben a feljelentés beérkezésétől számított 8 napon belül hozzanak ítéletet, a megfélebbezett ítéleteket pedig a felebbezési határidő elteltevel azonnal, lehetőleg 24 óra alatt terjesszék fel a felebbezés elbírálására illetékes rendőri büntető bírósághoz. A rendőri büntetőügyek nagy számára gyors és szakszerű elintézés céljából szükséges, hogy ahol azt az ügyek nagy száma indokolja, azoknak a kizárólagos intézésére első fokon megfelelő számú rendőri büntetőbíró jelöljön ki, másodfokon való intézésénél gondoskodjon arról, hogy ugyancsak kizárólag e célra kirendelt előadók működjenek közre. A kereskedelemügyi miniszter rendeleteknek záradékában felhívja a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a rendeletben foglaltak végrehajtása tárgyában tett intézkedéseiről 14 napon belül tegyen jelentést a kereskedelemügyi minisztériumnak.

A decemberi záróra

Az érdekeltek kérelmére a kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki a karácsonyi időszakban a vásárnap munkaszünet módosítására vonatkozóan. Eszerint Budapest székesfőváros területén és azoknak a városoknak és községeknek a területén, ahol az üzleti zárórát az 1921. évi kereskedelemügyi miniszteri rendelet, valamint az 1913. évben alkotott szabályrendelet állapítja meg, azokat a nyílt árusítási üzleteket, amelyeket

STILUS

VI. Lehel-utca 8. Telefon 901-31

Lamellált bakelit szigetelésű cm blokkok minden használatos kapacitás értékben 5% toleranciával
Rendelésre bármily különleges kapacitást készítenk. **Próbafeszítés 1000 V váltó.**

Ha üzembiztos készüléket akar építeni, használjon **STILUS** blokkot.

Művészi kivitelű, műszaki fénykép felvételek
klisékhez és egyéb reklám célokra

diapositívek
enterríör felvételek reprodukciók, nagytítások. Az RVE tagjainak 20% engedmény

Petrus László
Budapest, VIII. József-körút 34.
az udvarban balra.

köznapokon este 7 óra előtt kellett bezárni, folyó évi december hó 5-től december 24-ig bezáróan terjedő időközben a szombati napokon este 8 órakor, egyéb köznapokon este 7 órakor kell bezárni. A tulnyomóan élelmiszereket árusító üzleteket szombati napokon este 9 óráig lehet nyitva tartani. Az ország egész területén a nyílt árusítási üzletek a december 4-iki és 18-iki vasárnapokon reggel 7 órától délután 2 óráig nyitva tartathatók. Az égetett szeszesitalokra vonatkozó rendelkezéseket, valamint a husneműek árusítását korlátozó régebbi miniszteri rendeleteket azonban ezeken a vasárnapokon is alkalmazni kell olyképpen, hogy a kizárólagos pálinkaméréseket a most említett két vasárnapon egész napon át zárva kell tartani, a husneműek árusítása pedig Budapest székesfőváros és Debrecen város területén egész napon át tilos.

Egyéb vidéken ez alól a tilalom föl csupán reggel 7 órától délelőtt 10 óráig érvényes a felmentés. Halféléket, élő és leölt baromfiakat ezeken a vasárnapokon kivétel nélkül az egész ország területén reggel 7 órától lehet árusítani.

Postai kettős

bejelentőlapok postai szétküldésel **50 darabonként 1 pengő.**

Bemutató piros cédulák

A bemutatási díja 48 órára 3 pengő, minden további 24 órára 2 pengő stb. felirással **100 darabonként 30 fillér.**

Az ellenérték postabélyegekből küldendő be az irodába.

Megjelent a „Kis Óriás” dektoros

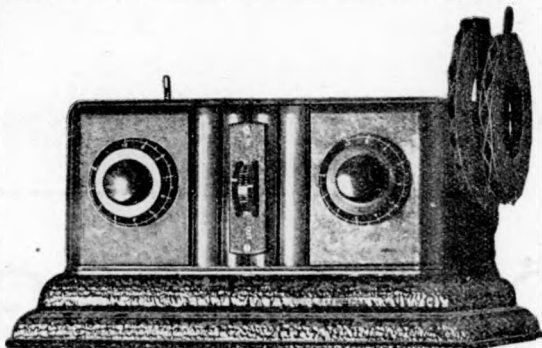
Többet tud minden másnál

Budapest környékén I és II-öt,
Nyíregyházán
Kassát, Kattoviczot,
Magyaróvárt, Wient,
Pozsonyt behozza

Ára bruttó 19.60

**Nagyengedmény,
nagy üzleti
lehetőség.**

Magyar Norris Művek, Budapest, VI. Ó-ucca 14.

2.50-3.- pengőért

+ licenc lámpánként, egyenirányítót is számítva, építék kizárólag cégeknek bármilyen készüléket **saját** vagy **megadott** kapcsolás szerint.

**Precíz teljesen gyárszerű kivitel.
Két éves garancia.**

Kívánatra anyagot is legolcsóbban
Speciális tekercsek bármely kapcsoláshoz. Mikrofaradok, hálózati anyagok legolcsóbban.

Rádiószalon és laboratórium
VII. Dohány-u. 3. Telefon: 4-33-16.

„Zenlth”-Superkit

14—2000 méterre, a középfrekvenciás transzformátorok leárrnyékolva, állítható bandszélességgel, Manensblokkal lehangolva, trimmerrel, a nagyfrekvenciás és oscilátor tekercsek egy közös alumíniumalapon, árnyékolva, alattuk beépített hullámhossz átkapcs.-val.

Rövidhullámu előtét,

14—80 méterre, teljes hálózati kivitel, bármely vevőkészülékhez a PU helyére kapcsolható, bármilyen antenához alkalmazható.

Abszolút stabil, morgásmentes kivitel.

RÁDIOLABORÁTORIUM,
Budapest, V. Vilmos cs.-ut 34;
TELEFON: 2-93-94.

Kiadja:

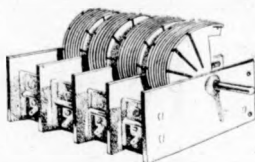
A Rádió-Villamossági Kereskedők és Kisiparosok Országos Egyesülete.
Felelős szerkesztő és kiadó: **Biró Károly**
A kliséket Freund Jónás utóda szállította.

Palaba száraz es töltő száraz elemek. Vészjelző, csengő, telefonberendezésekhez fenti elemek a legalkalmasabbak. Nagy kapacitás! Hosszu üzemi-képesség!

Pala es Tsa, V., Váci-ut 66.

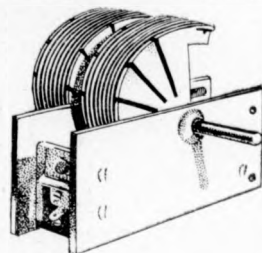
Ujdonságok

AMRAD precíziós 4 × 500 cm-es forgó kis kiegyenlítő forgókondenzátorokkal, masszív ház, műszerrel összehangolva.

Méretei: 140 × 115 × 55 mm.

Hidy es Tsa, VI., Aréna-ut 140.
Telefon: 919-97.

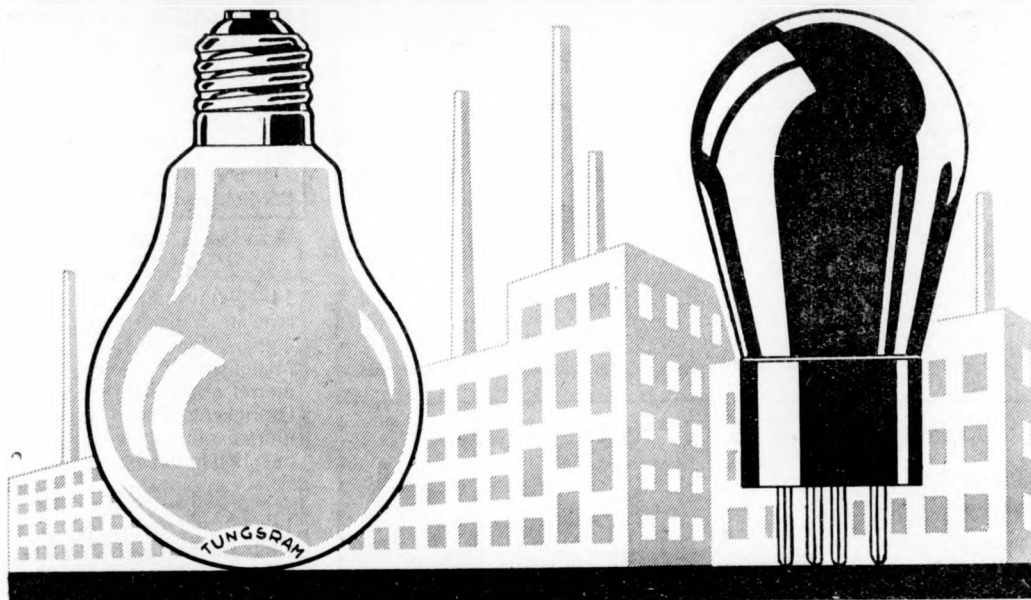

AMRAD precíziós 2 × 500-as forgó, kis kiegyenlítő forgókondenzátorokkal, masszív ház, műszerrel összehangolva.

Méretei: 75 × 115 × 55 mm.

Hidy es Tsa, VI., Aréna-ut 140.
Telefon: 919-97.

TUNGSRAM

ÖNTŐL FÜGG

HOGY MILYEN KARÁCSONYI
ÜZLETET FOG CSINÁLNI!

Mi megkönnyítettük és elősegítettük az eladást. Önnek kell meggyőzni az érdeklődőket, hogy karácsonyra rádiót vásároljanak. Az

ORION-RÁDIÓ

készülékek nagy választéka és a kedvező fizetési feltételek, mindenkinek lehetővé teszik, hogy beszerezzen készüléket, vagy a meglévőt modern típusra kicserélje.

MAGYAR WOLFRAMLÁMPA - GYAR
KREMENEZKY JÁNOS R. T. BUDAPEST.